

“Geen nieuwe woonwijk bouwen in een flessenhals !”

inspraakreactie Gerard Litjens 10 april 2016:

Ik ben een van de initiatiefnemers van Kloppend Stadshart. Stadsblokken Meinerwijk is mijn passie en mijn visitekaartje, ik heb ooit de kuddes galloway en konik geïntroduceerd, de eerste stedelijke wilderniskudde in West-Europa, en het beheer en publieksvoorlichting georganiseerd tussen 1990 en 1996, waarna het overgedragen werd naar de gemeente. Ik zal me namens de werkgroep vooral richten op de inhoud.

Mijn stelling: met woningbouw voegt u een dominante functie aan de gebiedsvisie SBMW toe, zonder dat u voldoende inzicht heeft over de gevolgen en zonder dat hier een goed proces en een goede afweging aan ten grondslag ligt.

In een flessenhals een woonwijk bouwen, dat moeten we maar niet willen. En waarom zou u ? Er is een alternatief, namelijk Kloppend Stadshart.

De getoonde visie (zie de schets) van Kloppend Stadshart zal voor de stad en de internationale Rijncorridor een uniek uiterwaardpark betekenen, met ruimte om te ontspannen en op adem te komen. Daarin is géén plek voor een grote private woonwijk, dat heeft u, samen met duizend deelnemende Arnhemmers in 2012 ook al geconcludeerd en blijkt recent nog uit een peiling van Arnhem-Direct (65% tegen woonwijk).

Hierna volgt onze invulling in drie zinnen, waarbij het geheel meer is als de som der delen:

- Stadsblokken: flexibele, riviergebonden activiteiten, recreatie en evenementen, de verbinding tussen Noord en Zuid
- Steenfabriek Ariëns: cultuur, recreatie, flexibele ateliers en werkplaatsen
- Meinerwijk: beleefbare riviernatuur met thematische kamers en de verbinding met Zuid

Hoe wij dit denken te financieren komt in de inspraakreactie van Margo Meeuwissen aan de orde. Wij kunnen een offerte maken, dat had KWP ook kunnen doen.

Over de kaderstellende notitie ben ik teleurgesteld en niet tevreden en ik vind dat u geen besluit kunt nemen over Eilanden 2.0 als onderliggend stuk:

- Ruimtelijk:

Wat ondersteunt woningbouw nou precies aan de hoofdfuncties water, natuur, cultuurhistorie, recreatie en verbindingen? Dit haalt het hart uit de gebiedsvisie en speculeren wordt nu tóch beloofd.

Het areaal dat volgens de voorstellen bebouwd mag worden, is niet 1 % maar ruim 7 %, namelijk 2 ha van de 27 ha waarvoor nog géén bestemmingsplan is gemaakt. In de rest van het gebied heeft een geldend bestemmingsplan, daarin is woningbouw niet toegestaan.

Overigens is er nog een rekensom te maken, zeg 300 woningen x 2,6 bewoners is 750. Dat is 0,5 % van de Arnhemse bevolking. De gemeentelijke kaderstellende nota en Eilanden 2.0 maken de belangen van deze 0,5 % nieuwkomers groter dan de publieke belangen. “Wij willen voorkomen dat de uiterwaarden in de stad worden volgebouwd. En willen er een Nationaal Park van willen maken”: Dit komt uit de verkiezingscampagne van de SP uit 2014 (pagina 48). Strookt dit ook met het sociale gezicht van de partij, dat de dikte van de portemonnee er niet toe doet waar je woont?

Het Vinex akkoord uit 1996 is toch in 1998 (o.l.v. wethouder Lenferink) tussen Rijk en gemeente Arnhem ontbonden met een flinke zak geld voor Arnhem, met als afspraak dat de gemeente de nieuwbouwplannen schrapt en de bestemming wijzigt in park of natuurgebied? Maakt de overheid zich dan niet ongeloofwaardig door nu dan toch een onomkeerbare woonbestemming te introduceren? En waarom kunnen die woningen niet achter de dijk worden gebouwd?

- Milieu

Kan de gemeente de gronden van KWP zomaar overgedragen krijgen, moet daarvoor een schone grondverklaring komen? In uw voorstel zijn de kosten en risico's daarvan nog niet allemaal in beeld, maar hoe groot is het risico dat dit leidt tot nog méér kavels? De bestemmingsplankaart van september 2015 is op dit punt minder rooskleurig, dan de onderbouwing die nu gegeven is.

Wat zijn de cumulatieve effecten van het toenemende verkeer op de woonwijken in de omgeving?

- Niet bouwen in een flessenhals

Zou RWS niet eerst een beleidsmatige en rivierkundige toetsing moeten afgeven voorafgaand aan de besluitvorming over de kaderstelling, gezien de uitspraak van RWS directeur Jan-Hendrik Dronkers tijdens de oplevering van Ruimte voor der Rivier in november 2015: "in deze flessenhals moeten we maar niet bouwen".

De visie van Kloppend Stadshart onttrekt géén enkele ruimte aan het winterbed en voldoet makkelijk aan de Beleidslijn Grote Rivieren. Stadsblokken ligt in tegenstelling tot hetgeen in de kaderstelling beweerd wordt in Eilanden 2.0 niet hoogwatervrij, maar stond 1 meter onder water in 1995, en nog meer als de rivier écht hoog wordt. Rivierkundige compensatie in deze flessenhals ontbreekt.

Hoeveel ruimte zal er nog aan de rivier moeten worden onttrokken om de flats op Stadsblokken hoogwatervrij te ontsluiten zoals vanuit het Nationale Waterplan zal worden geëist?

Welke gevolgen hebben de aan u voorgestelde rivierkundige maatregelen voor het beheerpakket van RWS en de gemeente, ook op de bestaande gemeentelijke gronden? Als deze kosten stijgen, leidt dit dan tot extra bebouwing?

De door KWP voorgestelde actieve verondieping van de diepe plassen vergt rivierkundige compensatie, want leidt tot hogere rivierkundige weerstand. Waar is dat geregeld? Welke toename is bijvoorbeeld te verwachten in baggerkosten op de rivier en de dwarsstroming voor de scheepvaart? Wat is het effect op de afvoerverdeling op de IJsselkop en op de Pannerdense kop?

Het Hoogwaterbeschermingsplan investeert de komende jaren 150 miljoen euro in dijkversterkingen, in Arnhem wordt een tegengestelde ontwikkeling in gang gezet die leidt tot verhoging van de waterstanden. Mijn vraag is of het Waterschap deze kaderstelling heeft getoetst, want de ingrepen kunnen leiden tot meer "piping" en kwel in het binnendijks gebied, waarvan de kosten op de ingelanden worden afgewenteld.

- Ruimtelijke beleving

De bezoeker zal zich meer bekeken en minder vrij voelen in het gebied waar openbare functies zijn geprojecteerd. Private belangen gaan het publieke domein overheersen, de enkele honderden nieuwe bewoners zullen de gemeente bestoken met overlast-kwesties en ervoor zorgen dat de openbare toegankelijkheid en de evenementen en bedrijvigheid zullen worden beperkt vanwege de privacy. U voegt dus één nieuwe functie toe, maar haalt de geaccepteerde functies onderuit. Onacceptabel.

De toegevoegde woonbebouwing domineert het landschap en de beleving. Uitgangspunt zou moeten zijn dat de bebouwing ondergeschikt is, op de rivier geïnspireerd en opgaat in het landschap, zodat met name Arnhem-Zuid haar toegang tot het gebied niet ontnomen wordt.

Als voorbeeld: Hoe gaat de gemeente regelen dat de bewoners de nieuwe natuur niet op termijn gaan bestrijden vanwege uitzicht, duinvorming, schaduw etc. Welk risico lopen we bijvoorbeeld dat het geliefde Kastanjelaantje zal worden uitgekleeft door de toekomstige bewoners. Dat ook in Meinerswijk bomen moeten wijken voor het uitzicht en de Meginhardweg een sluiproute wordt?

- Ecologie

Wat wordt de verwachte ecologische kwaliteit in het door Eilanden 2.0 beschouwde bewoonde gebied? Met 250-350 woningen, met gemiddeld 2,6 bewoners en gemiddeld 1 huisdier per huishouden levert dit een veel grotere belasting op dan met niet- woonfuncties. Zijn de cumulatieve effecten hiervan op de Ecologische Hoofdstructuur onderzocht? Is de provincie bereid is om hier een natuurstatus en subsidie aan te geven? Als dat zo is waarom wordt van de provinciale subsidiemogelijkheden géén gebruik gemaakt, moet dit niet eerst worden onderzocht?

Ik sluit af met mijn statement: met woningbouw voegt u in een flessenhals in de Rijn een dominante nieuwe functie aan de gebiedsvisie SBMW toe, zonder dat u voldoende inzicht heeft over de gevolgen. Wij adviseren u “Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald”.

Dank voor uw aandacht.

Namens Initiatiefgroep en Stichting i.o. Kloppend Stadhart

Gerard Litjens

www.Stadsblokken-Meinerswijk.org

